

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Susanne Lilja, (susli37), Apotekare

Granskad av: Annette Treng Jarlshammar, (anntr2), Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Giltig från: 2024-11-28

Giltig till: 2026-11-26

Utbyte av ordinerade läkemedel - sjuksköterska och vårdfarmaceut

Förändringar sedan föregående version

Ersätter: Utbyte av ordinerade läkemedel – sjuksköterska och vårdfarmaceut version 18.0.

Ändringar i denna version: Översyn har skett av Bilaga 1 och bruten länk har rättats.

Bakgrund, syfte och mål

Att tillämpa en gemensam rutin inom Skaraborgs Sjukhus för sjuksköterskor och vårdfarmaceuter vid utbyte av ordinerade läkemedel utan läkarkontakt.

Förutsättningar

Allmänt

Om läkemedlet har utbytbara alternativ finns information i FASS för respektive preparat. Bedömning har gjorts av Läkemedelsverket.

Som tillägg finns [bilaga 1](#) som omfattar ytterligare läkemedel som terapigrupperna har bedömt som kliniskt likvärdiga och utbytbara vid användning på sjukhus.

Ansvar

Verksamhetscheferna (eller den som har fått uppdraget delegerat) ansvarar för att instruktionen är väl känd och tillämpas av personalen.

Avgränsningar

Målgrupp:

- sjuksköterskor och vårdfarmaceuter vid iordningställande av ordinerade läkemedel
- läkare vid ordination av läkemedel

Arbetsbeskrivning

- 1 Ordinatör ska vid ordination, i möjligaste mån, välja U/R markerade varor i Melior. Om läkemedel av medicinska skäl inte får bytas ut kan ordinatören markera "Föreslå ej synonymbyte" Då stängs utbytesfunktionen av i Melior för den ordinationen. Detta gör att annan läkare vid pilning av ordinationen inte kan göra byte till rekommenderad synonym.

Läkaren ska markera i läkemedelsjournalen när preparat ej får bytas ut genom att

a) i anvisningsrutan i Melior Läkemedelsmodul skriva " får ej bytas ut" samt orsak till detta.

b) i pappersjournal skriva " får ej bytas ut" under preparatnamnet.

Observera att Hamlet **inte ger information** om vilka läkemedel som är utbytbara. Där finns enbart denna information:

Kontrollera alltid utbytbarhet i FASS.se

Följ dessa punkter:

- 2 Sjuksköterska och vårdfarmaceut får göra utbyte utan kontakt med läkare enligt Läkemedelsverkets utbyteslista om inte läkaren har angett annat (se punkt 1). Denna information finns under utbytbarhetsfunktion i FASS, se exempel nedan

The screenshot shows the FASS.se website interface. At the top, there is a navigation bar with the FASS logo and 'Vårdpersonal' selected. Below the navigation bar is a search bar with the text 'Sök på läkemedel, substans, ATC eller vnr'. To the right of the search bar are several filters: 'ATC-register', 'Substans A-Ö', 'Överdosering', 'Företag A-Ö', 'Läkemedel A-Ö', and 'Tablettidentifiering'. The main content area is titled 'Mirtazapin Krka' and includes a description of the product: 'Filmdragerad tablett 30 mg (Dval, Diklovek, orangebrun filmdragerad tablett med brytskåra på den ena sidan. Dimensioner: 6,0 x 12,0 mm.)'. Below the description is a table of 'Delbarhetsinformation' (Interchangeability information) with the following entries:

ATC-kod	Utbytbarhet
N06AX11	Utbytbara läkemedel

The entry 'Utbytbara läkemedel' is circled in red. Other sections on the page include 'Receptbelagd', 'Kontakt', and 'Sök apotek med läkemedlet i lager'.

- 3 Utbyte utan kontakt med läkare får göras av sjuksköterska och vårdfarmaceut mellan styrkor av samma preparat och samma beredningsform/läkemedelsform.
T ex ordination av Furix tablett 40 mg, får bytas till Furix tablett 2x20 mg

Tänk på att preparat kan vara utbytbara i FASS men finns inte i alla styrkor.
T ex ordination av Zoloft filmdragerad tablett 25 mg 1 x 1, får bytas till Sertralin Teva filmdragerad tablett 50 mg ½ x 1 (om tabletten är delbar).
- 4 a) För vissa preparat som ej är bedömda av Läkemedelsverket, har respektive terapigrupp bedömt läkemedel som kliniskt likvärdiga vid behandling på sjukhus. Sjuksköterska och vårdfarmaceut får göra utbyte utan läkarkontakt för dessa preparat, se [bilaga 1](#).
b) Ett separat [styrdokument finns för utbyten mellan insulin](#).
- 5 Utbyte av läkemedel ska dokumenteras i patientens läkemedelsjournal. Dokumentation av utbyte görs på följande sätt:
 - a) I Melior läkemedelsmodul dokumenteras utbyte (preparat, fabrikat, styrka och antal enheter t ex tabletter) i Utdelningskommentar alternativt i Kommentar under knapp Iordningsställ.
 - b) Vid användande av pappersjournal
 1. sjuksköterskan/vårdfarmaceuten stryker det ursprungliga preparatnamnet i läkemedelsjournalen
 2. skriver in synonymläkemedlet
 3. signerar och daterar bredvid ändringen
- 6 Tänk på att kontrollera att preparatens styrkor och läkemedelsform överensstämmer.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Susanne Lilja, (susli37), Apotekare

Granskad av: Annette Trengde Jarlshammar, (antr2),
Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Dokument-ID: SKAS9728-238049044-25

Version: 19.0

Giltig från: 2024-11-28

Giltig till: 2026-11-26